

ørne. Disse Handelshuse vilde gjøre Færingerne det endnu bekvemmere og oprettede paa alle de Steder, hvor der var Rimelighed for nogen Affætning, Filialer, og naar der blev etableret en saadan lille Filialhandel, kunde man være temmelig sikker paa, at der vilde opstaa Concurrence, og at et andet Handelshus ligeledes vilde aabne en Filial paa samme Sted. Man søgte nu paa alle mulige Maader at lokke Færingerne til sin Handel, og det største Løkkemiddel, man havde, var Brændevin. Den Afgift, som blev fastsat for Bevilling til Brændevinshandel paa Færøerne, var saa ringe, at den ikke kunde indskrænke disse Filialer synderlig. Noancen paa Brændevin er nemlig omtrent 100 pCt., idet en Pot Brændevin staar den færøiske Kjøbmand omtrent i 33 Dre, og han udsælger den til 60 Dre. Man ser saaledes, at Afgiften, der er sat til 200 Kr., ikke veier synderlig imod den Fordel, som kan høstes af saadan Handel. Det ærebe Medlem (Aalborg) udtalte, at han ansaa Brændevin for at være en Nødvendighedsartikel, og jeg skal ikke bestride denne Mening, skjøndt jeg ikke deler den; kun vil jeg gjøre opmærksom paa og bede lagt Mærke til, at paa Færøerne benyttes Brændevin ikke som Nødvendighedsartikel, altsaa f. Ex. ikke som Snaps til Maden. Det er meget sjældent, at en Færing har Brændevin i Huset, men derimod gaar han ind til Kjøbmanden, naar han er nødlidende, og kjøber en, to, tre Snaps og drikker dem paa Stedet; men dette kan dog ikke kaldes at benytte Brændevin som Nødvendighedsartikel. Tilhøieligheden til Brændevinsdrik har paa Færøerne havt saa skadelige Følger, at jeg kan anføre som Exempel Bygdelaag, som, før der blev oprettet Brændevinsubfalg i samme, bestode af de ædrueligste, flittigste og stræbsomste Menneſker, men som efter den Tid kom saaledes ned baade i økonomisk og fysisk Henseende, at de ikke vare i Stand til at betale Kjøbmanden eller gaa paa Fiskeri, hvilket er disse Lags fornemste Næringsvei. Da derfor Kjøbmændene indsaa, at det var til deres egen Fordel, at Indbyggerne vare driftige og ædruelige Mænd, altsaa i Stand til at kjøbe hos dem og betale, saa bleve de paa et enkelt Sted enige om — der var 2 Kjøbmand paa det nævnte Sted — at have Brændevinshandelen, og Bygdelaaget blev strax derefter, hvad det tidligere havde været, driftigt, flittigt og velstaaende. Det vil maasse forundre de Herrer, at der for de simplere Folk paa Færøerne ligger en saa stærk Fristelse i Brændevinen; men der er ogsaa mange Faktorer, som maa komme med i Betragtning for at forklare dette Forhold. Jeg skal saaledes først og fremmest henvise til, at den vigtigste Indtægtskilde for største Delen af Færingerne er Fiskeri. Dette Fiskeri drives paa aabne Baade, og for at komme til de Steder, hvor Fisken staar, er man nødt til at ro flere Mile ud i Havet. Fiskerne blive derude hele Dage igjennem og udstaa megen

Kulde, mange Besværigheder og megen Fare. Naar de saa komme tilbage til Land, forkomme og udafse, ligge ofte deres Boliger noget borte fra det Sted, hvor Baaden har lagt til, og de kunne ikke fjerne sig fra Baaden, før de have afleveret deres Fisk, bragt Baaden i Hus og sørget for Fiskerebskaberne. Lige ved Siden af Landingsstedet ligger imidlertid Brændevinsubfalg, og det er derfor en stor Fristelse for dem at gaa ind i Ubsalget og styrke sig ved noget Brændevin, før de begynde paa at aflevere Fisken og sørge for de andre Ting, ja man har endog Exempler paa, at de ere bleve siddende inde hos Kjøbmanden saa længe og have beruset sig i den Grad, at Fiskene, som de havde lagt paa Land, ere bleve bortførte af Hølgjerne ved, at Floden er kommen og har taget dem. Der er ogsaa en anden Grund for, at Færinger saa let forfalde til Nydelsen af stærke Drikke, og det er den i høi Grad ensformige Leve- maade, de føre, den fuldstændige Mangel paa anden Udspredelse, Mangel paa god Læsning og paa selvskabelige Nydelsler. Desuden mangler der ogsaa paa Færøerne det Surrogat, der ellers ofte træder i Stedet for Brændevin, og som vi tro i høi Grad har modvirket Brændevinsdrik her i Landet, nemlig Al. Der brygges nemlig ikke Al paa Færøerne, hvilket er en stor Mangel, og jeg vilde derfor ogsaa anføre det for et stort Gode, om dette kunde ske; thi det Al, der indføres hernebefra, er noget for dyrt for den simple Mand. De skadelige Følger, som Brændevinsdrik har og maa have paa Færøerne, ere langt større, end de kunne være hernebe under de her bestaaende Samfundsforhold. Færingen er, som sagt, væsentlig henvist til at søge sit Livserhverv ved Fiskeri, og der er nu i ethvert Bygdelaag et vist Antal Baade, hvoraf enhver har sit bestemte Antal Mænd. Lader os nu sætte, at een eller nogle Mænd, der høre til en Baad, forfalde, ødelægge sig i fysisk Henseende og komme saa langt ned i økonomisk Henseende, at de ikke ere i Stand til at tilveiebringe de Nødsaker eller Klæder, som ere nødvendige, for at de kunne udfylde deres Plads i Baaden; hvad er saa Følgen deraf for de Andre? Den, at de maa blive hjemme; thi da de skulle ro langt ud paa Havet, er det nødvendigt, at deres Baad er vel bemanded, og at Mandſkabet er baade aandeligt og fysisk kraftigt. At der naturligt paa Grund af Brændevinsdrik finder Ulykker Sted paa Spen, behøver jeg ikke nærmere at udtale; jeg skal kun sige, at der foreligger flere Tilfælde, hvor Menneſkeliv ere gaaede tabte, fordi Mandſkabet var beruset. Jeg skal saaledes minde om, at da Lægen for nogle Aar siden blev hentet fra Thorshavn til Næs paa Østern — det er ikke mere end en lille Øil, og det var, hvad man paa Færøerne vil kalde godt Veir — vare flere af Folkene paa Baaden ikke ædru, og som Følge deraf opstod der en Erætte angaaende en udført Manøvrers Rigtighed eller Nødvendighed, hvorved Opmærksomheden blev af-